

INFORMACJA O PRAWACH I OBOWIĄZKACH ORAZ FORMACH POMOCY DLA OSOBY BEZROBOTNEJ

I. OBOWIĄZKI OSOBY BEZROBOTNEJ

Osoba bezrobotna ma obowiązki:

- zapoznania się z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 690 z późn. zm.) oraz rozporządzeniami wykonawczymi do ww. ustawy
- zgłaszania się do właściwego PUP w wyznaczonych terminach
- przyjmowania propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez PUP
- poddania się badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do pracy
- zawiadomienia urzędu pracy o niezdolności do pracy w terminie 2 dni od dnia wystawienia zaświadczenia lekarskiego i przedstawienia zaświadczenia lekarskiego w terminie 7 dni od daty jego wystawienia; w przypadku osób z prawem do świadczeń finansowych tj. zasiłku dla bezrobotnych i stypendium obowiązkowy **druk ZUS ZLA**
- dokonania zwrotu kosztów szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych nieukończonych z własnej winy
- zawiadomienia urzędu pracy o wyjeździe za granicę oraz o każdej innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia pracy przed zaistnieniem tych okoliczności. Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do podjęcia pracy z innego powodu, nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego; **zasiłek za ten okres nie przysługuje**
- zawiadamiania PUP **w ciągu 7 dni** o:
 - podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej (**umowa agencyjna, umowa zlecenie, umowa o dzieło, umowa dystrybutorska**)
 - innych okolicznościach powodujących utratę statusu lub prawa do zasiłku (np. nabycie prawa do renty, podjęcie nauki w trybie stacjonarnym)
 - dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej
 - zmianie miejsca zamieszkania; w przypadku zmiany miejsca zamieszkania skutkującej zmianą właściwości urzędu pracy należy zgłosić się we właściwym dla nowego miejsca zamieszkania urzędzie pracy w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania
 - udziale w szkoleniu/stażu organizowanym przez inny podmiot niż urząd pracy
 - uzyskaniu przychodów
 - wszelkich zmianach danych zawartych w karcie rejestracyjnej

II. PRAWA OSOBY BEZROBOTNEJ

Osoba bezrobotna ma prawo do:

- objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym
- korzystania z usług i instrumentów rynku pracy

III. ZASIŁEK DLA BEZROBOTNYCH

Prawo do zasiłku przysługuje osobie bezrobotnej, która w okresie 18 miesięcy bezpośrednio przed zarejestrowaniem się w PUP, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:

- była zatrudniona i osiągała wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni,
- wykonywała pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągała z tego tytułu dochód w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę
- świadczyła usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia o ile podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy odpowiadała kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca
- opłacała składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej o ile podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy odpowiadała kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę
- wykonywała pracę w okresie aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, o ile podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy odpowiadała kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę
- wykonywała pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, o ile podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy odpowiadała kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- pracowała za granicą i opłacała składki na Fundusz Pracy (za wyjątkiem pracy w państwach UE, EOG)
- odbywała zasadniczą służbę wojskową (przez okres co najmniej 240 dni)
- przebywała na urlopie wychowawczym
- pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, rentę szkoleniową, zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński, zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, świadczenie rehabilitacyjne
- świadczyła usługi na podstawie umowy uaktywniającej
- pobierała rentę rodzinną, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrała pobieranie renty rodzinnej
- sprawowała osobistą opiekę nad dzieckiem na zasadach określonych w art. 6a ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

- pobierała świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłku dla opiekuna na podstawie przepisów i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jeżeli utrata prawa do nich została spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana.

Prawo do zasiłku przysługuje również osobie bezrobotnej, która była zatrudniona za granicą i przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant.

UWAGA

W przypadku udokumentowania okresu uprawniającego do zasiłku po upływie 7 dni od dnia rejestracji jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa.

Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego w trakcie pobierania zasiłku na krócej niż 365 dni z powodu podjęcia pracy, (działalności gospodarczej), nabędzie prawo do zasiłku na okres uzupełniający, o ile zarejestruje się ponownie jako osoba bezrobotna w okresie 14 dni od dnia zakończenia pracy (działalności gospodarczej). Powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku utraty statusu osoby bezrobotnej w trakcie pobierania zasiłku z powodu rozpoczęcia stażu/szkolenia organizowanego przez inny podmiot niż urząd pracy.

IV. WYSOKOŚĆ I OKRES PRZYSŁUGIWANIA ZASIŁKU

Staż pracy	mniej niż 5 lat*	Od 5 do 20 lat*	powyżej 20 lat*
Wysokość zasiłku	80%	100%	120%

*Staż pracy obliczany jest na podstawie przepisów Ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

OKRES PRZYSŁUGIWANIA	WARUNEK
180 dni	przysługuje bezrobotnemu posiadającemu staż pracy od 1 roku do 20 lat
365 dni	- przysługuje bezrobotnemu powyżej 50 roku życia, posiadającemu co najmniej 20 – letni staż pracy - przysługuje bezrobotnemu, który ma na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest osobą bezrobotną i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania - przysługuje bezrobotnemu samotnie wychowującemu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat

V. OKOLICZNOŚCI SKRACAJĄCE OKRES POBIERANIA ZASIŁKU

Zasiłek przysługuje od dnia zarejestrowania z wyjątkiem osoby, która:

- w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem rozwiązała stosunek pracy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron bądź zarejestrowała się w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej- zasiłek przysługuje **po 90 dniach** od dnia zarejestrowania
- w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem spowodowała rozwiązanie stosunku pracy ze swojej winy (zwolnienie dyscyplinarne) - zasiłek przysługuje **po 180 dniach** od dnia zarejestrowania
- w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem rozwiązała stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem określonych okresów - zasiłek przysługuje **po 180 dniach** od dnia zarejestrowania
- otrzymała przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, odprawy socjalnej, zasiłkowej, jednorazowej odprawy warunkowej lub bezwarunkowej - zasiłek przysługuje po upływie okresu, za który przyznano ekwiwalent lub odprawę
- otrzymała odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę - zasiłek przysługuje po upływie okresu, za który przyznano odszkodowanie
- odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę - zasiłek przysługuje po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę

UWAGA

W przypadku urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, okres pobierania zasiłku ulega przedłużeniu o czas trwania urlopu macierzyńskiego.

VI. NIEHAJĄCIE POBRANE ŚWIADCZENIA

Za nienależnie pobrane świadczenia uważa się:

- świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania
- świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, sfałszowanych dokumentów lub w przypadku świadomego wprowadzenia w błąd PUP
- świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku

macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w ustawie

- koszty szkolenia, w przypadku nie ukończenia szkolenia z własnej winy lub w przypadku gdy skierowanie na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez osobę skierowaną na szkolenie
- koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku przerwania z własnej winy programu tego przygotowania, nie przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego, egzaminu sprawdzającego lub w przypadku gdy skierowanie na przygotowanie zawodowe dorosłych nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez osobę skierowaną na przygotowanie zawodowe dorosłych
- zasiłek wypłacony za okres, za który, w związku z orzeczeniem sądu, wypłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę;
- świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego
- świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej, jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego

Nienależne świadczenie pieniężne:

- należy zwrócić w terminie do 14 dni od dnia doręczenia decyzji
- podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

VII. DODATEK AKTYWIZACYJNY*

WARUNEK	WYSOKOŚĆ
przysługuje bezrobotnemu z prawem do zasiłku, który z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową (umowa zlecenie, umowa o dzieło)	dodatek przysługuje w wysokości 50% zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby zasiłek
przysługuje bezrobotnemu z prawem do zasiłku, który podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy w wyniku skierowania PUP i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę	dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym a otrzymywanym wynagrodzeniem (nie więcej jednak niż 50% zasiłku) przez okres w jakim przysługiwałby zasiłek

**dodatek aktywizacyjny przyznawany jest od dnia złożenia stosownego WNIOSKU*

VIII. UTRATA STATUSU OSOBY BEZROBOTNEJ

Status osoby bezrobotnej traci osoba, która:

1. przestanie spełniać warunki osoby bezrobotnej
2. otrzyma pożyczkę lub jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesie wkład do spółdzielni socjalnej
3. rozpocznie realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisze kontrakt socjalny (w wyniku skierowania przez PUP)
4. złoży wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego
5. wykaże brak gotowości do podjęcia pracy przez okres powyżej 10 dni w danym roku kalendarzowym
6. pozostaje niezdolna do pracy wskutek choroby przez nieprzerwany okres **90 dni** – za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych
7. nie przedstawi zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby na odpowiednim druku. Nieprzedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego z pierwszym dniem niezdolności do pracy.
8. nie zgłosi się w PUP w wyznaczonym terminie i nie powiadomi w okresie do **7 dni** o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa.

Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres:

- 120 dni – I niestawiennictwo
- 180 dni – II niestawiennictwo
- 270 dni – III i każde kolejne niestawiennictwo

Nieobecność w wyznaczonym terminie skutkuje pozbawieniem statusu osoby bezrobotnej. Usprawiedliwienia nieobecności można dokonać w terminie do 7 dni, poprzez wskazanie uzasadnionej przyczyny nieobecności. Pomylenie dat, błędne zanotowanie czy zapomnienie o terminie nie stanowią przyczyny usprawiedliwiającej nieobecność. Nieobecność z powodu choroby winna być potwierdzona zaświadczeniem lekarskim na odpowiednim druku.

9. bez uzasadnionej przyczyny odmówi przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy, albo poddania się badaniom lekarskim stwierdzającym zdolność do pracy
10. bez uzasadnionej przyczyny odmówi udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej
11. bez uzasadnionej przyczyny przerwie szkolenie, staż, realizację indywidualnego planu działania, wykonywanie prac społecznie użytecznych lub inną formę pomocy
12. przerwie z własnej winy udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej
13. po skierowaniu nie podejmie szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy

Pozbawienie statusu bezrobotnego w przypadkach o których mowa w pkt 9 – 13 następuje na okres:

- 120 dni – I odmowa/ przerwanie/ niepodjęcie
- 180 dni – II odmowa/ przerwanie/ niepodjęcie
- 270 dni – III i każda kolejna odmowa/ przerwanie/ niepodjęcie

Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, uwzględniane są łącznie wszystkie odmowy, niepodjęcia oraz przerwania form aktywizacji, o których mowa w punktach 9 – 13.

14. status osoby bezrobotnej traci osoba, która bez uzasadnionej przyczyny przerwie przygotowanie zawodowe dorosłych lub nie przystąpi do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego

Pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres: 6 miesięcy

Potwierdzam otrzymanie niniejszej informacji oraz zobowiązuję się do zapoznania i przestrzegania jej postanowień.

.....
pieczęć i podpis pracownika PUP Tychy

.....
data i podpis osoby rejestrującej się